

REFERAT Ældre-/Seniorrådet 2018 - 2021 d. 20-11-2018

Mødedato Tirsdag d. 20. november 2018 kl. 08:00

Mødested Mødelokale C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde.....	3
Fast punkt til Ældre-/Seniorrådets møder.....	5
Mødedato for Ældre-/Seniorrådets afgivelse af høringssvar på Sundhedsaftalen 2019-2023.....	7
Status på Sikkert Seniorliv - fokus på forebyggelse og opsporing af depression blandt seniorer og æ	9
Fremtidens køkken - projektsamarbejde med Uddannelsescenter Holstebro.....	13
Handleplan for budgetoverskridelser i Sundheds- og Ældreafdelingen.....	17
Forslag til udmøntning af midler til musikterapi.....	20
Forhøring til køreplanændringer fra 2019/20.....	23
Udmøntning af LC-midler til klippekort på plejecentre i 2019.....	25
Forsøg med omlægning af portionsstørrelser på Åbakken og i eget hjem omkring Åbakken.....	28
Eventuelt.....	32

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde

27.69.40-P35-1-17

1. Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde

27.69.40-P35-1-17

Sagstema

Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde.

Mødeleder: Ketty Sørensen.

Ordstyrer: Else Lodahl Rasmussen.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 2: Fast punkt til Ældre-/Seniorrådets møder

27.69.40-P35-1-17

2. Fast punkt til Ældre-/Seniorrådets møder

27.69.40-P35-1-17

Sagstema

1. Spørgsmål og svar.
2. Orientering fra formanden.
3. Orientering fra rådet.
4. Møder og seminarer.
5. Danske Ældrerråd.
6. PR.

Beslutning

1. Spørgsmål og svar.

Intet til referat.

2. Orientering fra formanden.

- Møde med foreningerne på Dragsbæk gik godt.
- Mødet på Vingsted bød på gode oplæg, og det gik også godt.
- Ketty Sørensen og Kirsten Nielsen har været med til arbejdsgruppemøderne for revidering af Værdighedspolitikken, hvilket har været spændende at være med til at give input til.
- Valg til Danske Ældrerråd i foråret - medlemmerne opfordres til at overveje, om de vil stille op.

3. Orientering fra rådet.

- Kirsten Nielsen har sendt information til Aktivkomitéerne omkring det årlige møde i foråret.
- Møde på Palletten den 19. marts 2019 kl. 13.00.

4. Møder og seminarer.

Intet til referat.

5. Danske Ældrerråd.

Intet til referat.

6. PR.

Intet til referat.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 3: Mødedato for Ældre-/Seniorrådets afgivelse af høringssvar på Sundhedsaftalen 2019-2023

27.69.40-P35-1-17

3. Mødedato for Ældre-/Seniorrådets afgivelse af hørings svar på Sundhedsaftalen 2019-2023

27.69.40-P35-1-17

Sagstema

En ny Sundhedsaftale skal vedtages, og her er kommunernes Ældre-/Seniorråd høringspart. Kommunerne modtager forventeligt høringsmaterialet den 14. december 2018, og Social- og Sundhedsudvalget skal behandle hørings svarene på deres møde den 8. januar 2019.

Ældre-/Seniorrådet kan ikke nå at udarbejde hørings svaret på deres ordinære møde i december, og rådet skal derfor træffe beslutning om en mødedato, hvor dette punkt kan behandles. Ældre-/Seniorrådet kan vælge enten at udskyde det ordinære rådsmøde i december eller at afholde et ekstraordinært møde, hvor kun dette hørings svar udarbejdes.

Beslutning

Ældre-/Seniorrådet vælger at afholde et ekstraordinært møde onsdag den 19. december 2018 kl. 9.00 for at afgive et hørings svar til Sundhedsaftalen. Henrik Hugo Pedersen deltager på mødet.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 4: Status på Sikkert Seniorliv - fokus på forebyggelse og opsporing af depression blandt seniorer og ældre på 65 år og opefter

29.09.00-P20-8-17

4. Status på Sikkert Seniorliv - fokus på forebyggelse og opsporing af depression blandt seniorer og ældre på 65 år og opefter

29.09.00-P20-8-17

Sagstema

Midtvejsstatus på Sikkert Seniorliv - fokus på forebyggelse og opsporing af depression blandt seniorer og ældre på 65 år og opefter.

Redegørelse

Thisted Kommune indgik i 2017 et samarbejde med Dansk Selskab for Patientsikkerhed omkring fokus på forebyggelse og opsporing af depression - i dette projektsamarbejde deltager også Faaborg-Midtfyn og Horsens kommuner. Baggrunden for opstarten af Sikkert Seniorliv er foreliggende undersøgelser, der viser, at ca. 10 % af borgere på 65+ oplever eller har oplevet depression i enten mild, moderat eller svær grad.

Projektperioden for Sikkert Seniorliv er april 2017 til september 2019.

Projektorganiseringen i Sikkert Seniorliv indebærer overordnet projektledelse fra Dansk Selskab for Patientsikkerhed, en faglig følgegruppe med repræsentanter med viden omkring depression og 65+, styregrupper samt læringsseminarer, hvor projektgrupperne fra de 3 kommuner mødes og deler erfaringer, opnår mere viden og kan inspirere hinanden til forskellige afprøvninger af initiativer.

Metoderne i Sikkert Seniorliv har fokus på afprøvninger i småskala inden udbredelse, brug af forskellig data til at belyse både status og fremgang samt vurderingen af, om ændringer reelt er forbedringer.

Projektgruppen i Thisted Kommune består af projektleder fra Sundhed & Kvalitet, 3 forebyggende sygeplejersker, 1 demenskoordinator, 1 repræsentant fra Ældre-/Seniorrådet og 2 borgere/frivillige. Ud over deltagerne i projektgruppen er også eksterne samarbejdspartnere en del af projektforløbet.

Som en del af Sikkert Seniorliv har Thisted Kommunes projektleder fra Sundhed & Kvalitet gennemført forbedringsagentuddannelsen gennem Dansk Selskab for Patientsikkerhed.

Sikkert Seniorlivs langsigtede mål er:

- at øge livskvalitet, skabe flere gode leveår og øge middellevetiden for ældre danskere
- at styrke ældres mentale helbred
- at afstigmatisere ældres mentale sundhed og aldersdepression

Sikkert Seniorlivs kortsigtede mål (inden for projektperioden):

- at øge udvalgte borgeres selvvalgte helbred og livskvalitet
- at opnå lokalt definerede mål for forbedringer på borgeroplevet kvalitet, økonomisk bæredygtighed (udgifter pr. borger) samt forbedret folkesundhed

Sikkert Seniorlivs delmål for hver kommune i løbet af projektperioden:

- at forbedre 3 eksisterende tilbud
- at udvikle og afprøve 3 nye tiltag
- at udvikle og afprøve 3 nye samarbejdskonstellationer

I februar 2019 er Thisted Kommune vært for styregruppemødet i Sikkert Seniorliv, hvilket indebærer en præsentation af status på indsatserne i Thisted Kommune, og hvordan disse indsatser kan ses i sammenhæng med Thisted Kommunes andre initiativer og tiltag. På dette styregruppemøde deltager Thisted Kommunes projektgruppe samt repræsentanter fra de 2 andre kommuner, Dansk Selskab for Patientsikkerhed og KL.

Status på indsatser i Thisted Kommune

Forbedring af 3 eksisterende tiltag:

1) Forebyggende hjemmebesøg til borgere, der er fyldt 65 år, og som har mistet ægtefælle eller samlever

De forebyggende sygeplejersker har ændret arbejdsgangen i tilbuddet om det forebyggende hjemmebesøg, hvilket betyder, at hvis ikke borgeren selv ringer for at takke ja til tilbuddet efter at have modtaget et brev, så ringer den forebyggende sygeplejerske efter 14 dage. I nogle måneder har op til 80 % af borgerne takket ja til besøg, hvor det tidligere var ca. 50 %. Ændringen i arbejdsgangen har givet flere besøg, da nogle borgere enten ikke havde set brevet eller helt forstået, hvad besøget gik ud på. Der er stadig borgere, som takker nej, men under opringningen til disse borgere har de forebyggende sygeplejersker mulighed for at tage en kort snak med borgerne samt tilbyde dem at blive ringet op

igen efter lidt tid. Generelt har opbringningerne givet en god dialog mellem de forebyggende sygeplejersker og borgerne, da samtalen kan være en god forberedelse inden et besøg eller en afklaring af, hvad borgeren begrundet med ikke at have brug for eller lyst til at modtage besøg.

2) Bedre synliggørelse af aktivitetstilbud

Thisted Kommunes ældreafdeling abonnerer på www.aktivtældreliv.dk, som er en oversigt over aktiviteter for seniorer og ældre. Dette er et redskab, som er udarbejdet efterfølgende projektet Ensomt eller aktivt ældreliv, som Thisted Kommune var med i. Efter afprøvning af brugen af hjemmesiden af både medarbejdere og borgere har projektgruppen konstateret, at hjemmesiden ikke fungerer helt optimalt i forhold til ønsker og behov.

Projektgruppen afventer arbejdet med GetEvent, som er en app med samling af aktiviteter på tværs af målgrupper, for at vurdere, om det kan være en bedre løsning.

3) Ensretning af kommunale medarbejders opsporing af depression

De forebyggende sygeplejersker har i et par måneder anvendt screeningsredskabet GDS (Geriatric Depression Scale) under forebyggende hjemmebesøg for at teste antagelsen om, at ca. 10 % har en depression. Resultatet blev, at ca. 8 % viste sig at kunne have en mulig depression, og sygeplejerskerne fortsætter nu med forskellige afprøvninger af redskabet med henblik på at finde en god model for et sæt retningslinjer, som fremadrettet kan anvendes, så opsporingen af depression bliver mere systematisk end tidligere. Demenskoordinatorerne anvender allerede GDS-redskabet, og det vil være hensigtsmæssigt, at de relevante medarbejdere på ældreområdet anvender samme redskab for at understøtte samarbejdet omkring borgeren.

Udvikling og afprøvning af 3 nye tiltag:

1) Fællesspisninger

Projektgruppen har afprøvet at opstarte fællesspisning på Dragsbækcentret med henblik på at igangsætte fællesspisninger på plejecentre generelt. Erfaringerne fra afprøvningen viste, at der var en lille interesse for at spise sin frokost regelmæssigt på Dragsbækcentret, mens det til fester og andre arrangementer ikke var et problem at tiltrække områdets borgere. Begrundelser for dette lød bl.a. på prisen, stedet og menuen, og projektgruppen har valgt i den resterende del af projektperioden at fokusere på at understøtte andre fællesspisninger.

2) Lokale fællesmøder

Projektgruppen har indtil videre afholdt 4 lokale fællesmøder i Snedsted, Sundby, Koldby og Vilsund - samt et foredrag i Snedsted. Formålet med disse arrangementer er at oplyse om depression, om Sikkert Seniorliv samt om vigtigheden af det gode naboskab, hvor borgere passer på og støtter hinanden samt er med til at oplyse hinanden om de muligheder for hjælp, der kan være, hvis man får brug for det. Det er planen, at projektgruppen fortsætter med at holde oplæg i eksempelvis foreninger og herfra vælger nye geografiske områder. Indholdet i disse oplæg vil bl.a. være gode råd til foreninger om, hvordan man bedst muligt tager imod nye medlemmer, hvilket kan være specielt vigtigt, hvis der er tale om sårbare borgere.

3) Opstart af nye aktiviteter

Projektgruppen har et samarbejde med Sjørring Seniorklub og Sjørring Hallen, som har opstartet en ny aktivitet i hallen om tirsdagen. Projektleder har fået mulighed for at følge opstarten af den nye aktivitet og kigge nærmere på gode erfaringer med at tiltrække nye deltagere. Dette er med henblik på at lave en "opskrift" på, hvordan man bedst muligt kan få fat i specielt de borgere, som normalt er svære at nå.

Udvikling og afprøvning af 3 nye samarbejdskonstellationer:

1) Bedemænd

Projektgruppen har opstartet et samarbejde med Wensien, som formidler tilbuddet om forebyggende hjemmebesøg til borgere, der har mistet deres ægtefælle eller samlever. Det er især relevant i forhold til borgere, der mistet deres samlever, da de forebyggende sygeplejersker gennem Borgerservice kun får kontaktoplysninger på borgere, der har mistet deres ægtefælle. Bedemændene har indtil videre god erfaring med at fortælle om tilbuddet til de borgere, de kommer i kontakt med, selv om de indtil videre ikke har haft så mange i målgruppen.

2) Apoteker

Projektgruppen har opstartet et samarbejde med Thisted Løve Apotek, hvor medarbejderne på apoteket kan henvise til det forebyggende hjemmebesøg, når de er i kontakt med borgere, som kan virke sårbare. Det har tidligere givet 3 henvisninger, og projektgruppen håber på, at det muligvis kan blive mere systematisk, hvis der sættes mere fokus på denne mulighed for medarbejderne.

3) Præster

Projektgruppen har opstartet et samarbejde med Thisted Provsti, som formidler tilbuddet om forebyggende hjemmebesøg til borgere, der har mistet deres ægtefælle eller samlever. Ligesom i samarbejdet med Wensien er det også her meget relevant i forhold til samlevende.

Retsgrundlag

Intet at bemærke.

Økonomiske konsekvenser

Dansk Selskab for Patientsikkerhed har opnået en bevilling fra TrygFonden til at afholde Sikkert Seniorliv. Denne donation bruges til den overordnede projektledelse, forbedringsagentuddannelse til de lokale projektledere samt afholdelse af diverse møder med faglig følgegruppe og styregrupper samt læringsseminarer.

Thisted Kommunes sundheds- og ældreafdeling afholder selv udgiften til frikøb af medarbejdere til deltagelse i Sikkert Seniorliv samt diverse aktiviteter og tiltag, der igangsættes i forbindelse med projektet.

Center for Økonomi og Løn (CØL) har gennemgået de økonomiske oplysninger i sagen. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget den 13. november 2018

Ældre-/Seniorrådet - orientering - den 20. november 2018

Indstilling

Beskæftigelses-, Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Tidligere besluttet

Social- og Sundhedsudvalget, 13. november 2018, pkt. 231:

Taget til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 5: Fremtidens køkken - projektsamarbejde med Uddannelsescenter Holstebro

27.42.00-G01-7-18

5. Fremtidens køkken - projektsamarbejde med Uddannelsescenter Holstebro

27.42.00-G01-7-18

Sagstema

Projektstatus på Fremtidens køkken.

Redegørelse

Uddannelsescenter Holstebro har gennem puljemidler fra Økologifremmeordningen i Miljø- og Fødevarerministeriet opstartet projektet "Fremtidens økologiske køkken" med formålet om at øge anvendelsen af økologiske produkter i offentlige køkkener på ældreområdet. Thisted Kommunes kommunale plejecentre deltager i projektet sammen med Holstebro Kommune og Herning Kommune.

Baggrunden for projektet, som varer fra 1. august 2016 til januar 2019, er at tilbyde undervisning og inspiration for at støtte de offentlige køkkener i en omlægningsproces for at opnå en højere anvendelse af økologiske produkter.

Målet for projektet er:

- at medarbejderne opnår kompetencer, som gør dem i stand til at øge anvendelsen af økologiske produkter
- at de deltagende køkkener opnår en højere økologiprocent

Derudover vil slutprodukterne af projektperioden være en hjemmeside med materiale og erfaringer fra projektet til fremtidigt brug samt en implementering af væsentlige undervisningselementer i det ordinære efteruddannelsessystem (AMU), hvilket betyder, at Uddannelsescenter Holstebro kan fortsætte undervisning i omlægningsprocessen efterfølgende projektperioden uden eksterne projektmidler.

Thisted Kommune så herudover en mulighed for et kompetenceløft til køkkenpersonalet samt et større fokus på madspild og hensigtsmæssige arbejdsgange ved at deltage i projektet.

Thisted Kommune har opnået følgende resultater i løbet af projektperioden:

- Øget anvendelse af økologiske råvarer, hvilket har betydet en øget økologiprocent - Kristianslyst, Klitrosen, Kløvermarken, Kastaniegården, Trye og Solhjem har opnået bronzemærket inden for Det Økologiske Spisemærke (30-60 % økologi). Solgården havde opnået bronzemærket allerede inden projektstart. Derudover vurderes det realistisk, at Fjordglimt opnår bronzemærket inden afslutningen af projektet.
- Fagligt løft i medarbejdernes kompetencer, som bl.a. medfører, at medarbejderne i køkkenerne tager mere ansvar for kostens indvirkning på beboernes aktuelle helbredstilstand og er mere opmærksomme på samspillet mellem kosten og plejen. På denne måde er køkkenpersonalet blevet en mere integreret del af personalet.
- Køkkenpersonalet har opnået viden om madspild, viden om arbejdsgange for at kunne reducere madspildet og planlægger fremadrettet madspildsmålninger for at fastholde dette fokus.
- Positive resultater i målninger af mad- og kaffespild på op til 61 %.
- Estimerede årlige besparelser på reduceret mad- og kaffespild i projektperioden er vurderet til mellem 1.000 kr. og 5.700 kr., hvilket kan være med til at finansiere højere udgifter til at indkøbe flere økologiske råvarer.

På baggrund af en øget anvendelse af økologiske produkter - og opnåelsen af bronzemærket for 6 af plejecentrene allerede inden projektets afslutning - vurderes det, at resultaterne fra køkkenerne på Thisted Kommunes plejecentre opfylder målene for projektet.

Projektet følger Thisted Kommunes kostpolitik - specielt følgende 2 punkter; "Der bør være fokus på anvendelse af økologiske fødevarer, såfremt det er muligt" og "Der tages udgangspunkt i de officielle kostråd fra Fødevarestyrelsen". Plejecentrene har således arbejdet med at implementere en højere grad af økologiske råvarer, hvor det er muligt under hensyntagen til økonomi og udvalget af råvarer i Thisted Kommunes indkøbsaftaler.

Det bemærkes, at De officielle Kostråd fra Fødevarestyrelsen endnu ikke inkluderer økologiske varer. Fødevarestyrelsen har i et svar til Thisted Kommune omkring økologis indvirkning på sundhed bemærket, at styrelsen ikke mener, at den nuværende forskning giver grundlag for entydigt at konkludere, at økologiske varer pr. definition er sundere end konventionelt dyrkede fødevarer.

Fødevarestyrelsen anbefaler dog økologi ud fra andre 4 temaer:

- Du beskytter natur og grundvand
- Du får færre tilsætningsstoffer
- Du støtter øget dyrevelfærd
- Du sparer dig selv for sprøjtemidler

Plejecentrenes erfaringer til det fremadrettede arbejde:

- Køkkenernes omlægning fra konventionelle råvarer til økologiske råvarer har bl.a. været indkøbet af mælk, gryn,

grove grøntsager og kaffe. Kød er markant dyrere, og det vurderes ikke hensigtsmæssigt i forhold til målgruppen at skære ned på kødet grundet ældres behov for protein.

- Der er forskel på plejecentrenes målgrupper - herunder appetitten hos de enkelte borgere. Det betyder derfor, at der er et større arbejde for køkkener på plejecentre, hvor målgruppen generelt har en større appetit. Åbakken, som er et produktionskøkken og bringer madservice ud til hjemmeboende borgere, kan derudover ikke ændre i størrelsen af madportionen, hvis det skulle afvige fra Thisted Kommunes kvalitetsstandarder for madservice. Åbakken har derfor ikke mulighed for eksempelvis at gøre portionerne mindre, hvis borgere har mindre appetit end portionerne, som kvalitetsstandarderne foreskriver.
- Nogle plejecentre har en udfordring i at samle deres produktion af maden og dermed opnå "stordriftsfordele" grundet fysiske placeringer af bo-enheder, hvor det ikke vil være muligt at flytte maden fra ét sted til et andet grundet hygiejnekrav.
- Lokale råvarer kan være mindst lige så vigtige, når der er fokus på at tage hensyn til klimaet, men det er ikke altid muligt at vælge ud fra udvalget i Thisted Kommunes indkøbsaftaler.
- Der er forskel på de enkelte plejecenters køkkener, hvilket også betyder en forskel i, hvor mange ekstra ressourcer der kan være behov for ved omlægningen til en højere anvendelse af økologiske fødevarer. Åbakken, inkl. produktionen af madservice til hjemmeboende borgere, vurderes til at få en merudgift på min. 10.000 kr. om måneden i rent indkøb ved en omlægning til økologiske fødevarer til et bronzemærke, som svarer til 30-60 % af det samlede råvareindkøb i det enkelte køkken. Udgiften er udregnet på baggrund af beregninger af indkøb af økologiske fødevarer kontra konventionelt dyrkede fødevarer inden for kategorierne: mel/gryn, mejeriprodukter og frugt/grønt. Den ekstra udgift svarer til 5-10 % af Åbakkens månedsbudget for råvareindkøb. For det enkelte plejecenter kan det være op til ca. 5.000 kr. om måneden i merudgift på indkøbsbudgettet afhængig af sammensætningen af de økologiske fødevarer, plejecentrets målgruppe samt inddeling af bo-enheder. For nogle plejecentre kan udgiften også være så tilstrækkeligt lav, at køkkenet uden de større udfordringer kan prioritere økologi inden for nogle fødevarekategorier.
- Der har i projektet været fokus på ændrede arbejdsgange for at frigive tid og optimere anvendelsen af fødevarer med henblik på at kunne opveje højere udgifter til indkøb af økologiske råvarer frem for konventionelt dyrkede råvarer. Dog oplever køkkenerne, at der stadig kan være behov for flere timer til administration og produktion grundet en mere tidskrævende håndtering af råvarerne - især grøntsager.

På baggrund af de gode erfaringer i projektet vil de kommunale plejecentre arbejde videre med arbejdsgangene, og de plejecentre, som ikke allerede har opnået bronzemærket, vil arbejde sig frem mod dette.

Retsgrundlag

Intet at bemærke.

Økonomiske konsekvenser

Der er på nuværende tidspunkt ikke en endelig beregning af, hvordan en højere prioritering af økologiske produkter indvirker på det enkelte plejecenters køkken. Det enkelte plejecenter vurderer derfor, hvordan de bedst muligt kan prioritere økologi inden for de givne rammer af deres målgruppe, økonomi og udvalget i Thisted Kommunes indkøbsaftaler.

Udgifter, som ikke er projektfinansieret, er dækket af det enkelte plejecenter - eksempelvis lønudgifter i forbindelse med medarbejdernes deltagelse i projektkurserne, lønudgifter til opgaver i forbindelse med håndteringen af økologiske råvarer samt indkøb af økologiske råvarer.

En prioritering af økologiske råvarer vil ikke påvirke prisen, som borgerne betaler for maden, da denne pris er fastsat ud fra et prisloft.

Center for Økonomi og Løn (CØL) har gennemgået de økonomiske oplysninger i sagen, og gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget den 13. november 2018

Ældre-/Seniorrådet - orientering - den 20. november 2018

Indstilling

Beskæftigelses-, Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender en prioritering af økologi inden for de

enkelte køkkeners rammer af målgruppe, økonomi og indkøbsaftaler.

Tidligere besluttet

Social- og Sundhedsudvalget, 13. november 2018, pkt. 220:

Godkendt.

Beslutning

Taget til efterretning. Ældre-/Seniorrådet vil gerne, at der åbnes mere op for at købe flere lokale fødevarer i forbindelse med Thisted Kommunes indkøbsaftale, jf. Thisted Kommunes ambition om at være en klimavenlig kommune.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 6: Handleplan for budgetoverskridelser i Sundheds- og Ældreafdelingen

00.32.00-000-9-18

6. Handleplan for budgetoverskridelser i Sundheds- og Ældreafdelingen

00.32.00-Ø00-9-18

Sagstema

Seneste budgetopfølgning pr. 30. september viser et forventet merforbrug på ca. 6,4 mio. kr. samt en overskridelse af servicerammen på ca. 18,5 mio. kr. Forvaltningen har udarbejdet en handleplan til at reducere merforbruget.

Redegørelse

Budgetopfølgningen er på som selvstændig sag, men kort opsummeret er merforbruget sammenlignet med opfølgningen pr. 31. juli vokset med ca. 8 mio. kr. Sammenlignet med de seneste måneder er der primært tale om stigende merforbrug på:

- Plejecentrene Vibedal og Plejecentre Nord
- Betaling til og fra kommuner og Regioner på Visitationens budget
- Afregning til leverandør (Hjemmeplejen) på Visitationens budget
- Hjemmeplejens faste budget

Det er ligeledes primært her, merforbruget på servicerammen skal findes. Servicerammen er i år blevet udfordret af, at plejecentrene samlet set har brugt en del af deres opsavede overskud - ca. 2 mio. kr. - samtidig med, at Visitationen og Vibedal har haft store merforbrug.

Forvaltningen fremlagde en handleplan for at nedbringe merforbruget på servicerammen for Social- og Sundhedsudvalget i juni måned. Forventningen er fortsat, at denne handleplan vil have effekt på udgifterne i Sundheds- og Ældreafdelingen i et længere tidsperspektiv.

Det forøgede merforbrug - og dermed ikke mindst overskridelsen af servicerammen - medfører behov for nogle yderligere handlinger, som kan få effekt i 2018.

Med henblik på at reducere merforbruget i indeværende år igangsætter forvaltningen følgende tiltag:

- Ledere i Sundheds- og Ældreafdelingen skal drøfte de nødvendige udgifter på deres område med sundheds- og ældrechefen, og der skal løbende gives et samlet overblik over de nødvendige forbrug i år
- Budgetopfølgning og økonomistyring bliver tema for næste ledermøde
- Center for Økonomi og Løn yder tættere budgetopfølgningsstøtte
- Det gennemgås, om der er sket korrekte udkonteringer til puljer
- Poster med faste udgifter i Hjemmeplejen gennemgås og ensrettes i november måned
- Antallet af visiterede ydelser i Visitationen nedbringes via mere velfærdsteknologi samt et øget fokus på hverdagsrehabilitering
- Der indføres intelligent ansættelsesstop i Sundheds- og Ældreafdelingen resten af året. Det vil sige, at sundheds- og ældrechef samt direktør for Beskæftigelses-, Social- og Sundhedsforvaltningen skal vurdere, om hver enkelt ledig stilling skal opslås

Hovedårsagen til merforbruget på Visitationens budget er stigning i afregning til leverandør - primært Hjemmeplejen. Dette skyldes, at der er sket en stor vækst i antallet af visiterede ydelser. Grundet overgang til nyt IT-system har det været vanskeligt at få baggrunden herfor klarlagt. Forvaltningen vil iværksætte en nærmere analyse og følge de visiterede ydelser tæt med henblik på at vurdere, om udgifterne kan mindskes ved det øgede fokus på hverdagsrehabilitering samt anvendelse af velfærdsteknologi, eller om der skal ses på serviceniveauet. En anden del af årsagen til at merforbruget i Visitationen er steget, er betaling til og fra kommuner og Regioner, som er meget vanskeligt at påvirke.

Retsgrundlag

Thisted Kommunes økonomistyringsregulativ.

Økonomiske konsekvenser

Center for Økonomi og Løn oplyser, at der er udarbejdet særskilt dagsordenspunkt med budgetopfølgningen pr. 30. september 2018 for Social- og Sundhedsudvalgets område, hvor årsagerne til budgetafvigelse er oplyst.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og sagsgang

Direktionen den 13. november 2018
Social- og Sundhedsudvalget den 13. november 2018
Ældre-/Seniorrådet - orientering - den 20. november 2018
Område-MED Sundhed og Ældre - orientering - den 22. januar 2019

Indstilling

Beskæftigelses-, Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at sagen tages til efterretning.

Tidligere besluttet

Direktionen, 13. november 2018, pkt. 7:

Taget til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget, 13. november 2018, pkt. 230:

Taget til efterretning.

Udvalget ønsker at følge udmøntning af handleplanen tæt over den næste periode.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 7: Forslag til udmøntning af midler til musikterapi

27.42.36-P20-1-18

7. Forslag til udmøntning af midler til musikterapi

27.42.36-P20-1-18

Sagstema

Forslag til udmøntning af midler til musikterapi.

Redegørelse

Med budget 2019 har Kommunalbestyrelsen afsat midler til musikterapi i 2019 og overslagsårene. Forvaltningen har i den forbindelse undersøgt erfaringerne fra Holstebro og Struer kommuner og på den baggrund udarbejdet følgende forslag til udmøntning af midlerne til musikterapi i Thisted Kommune.

Med et behandlingstilbud som musikterapi er det vigtigt at få fastlagt et formål med behandlingen, men også en målgruppe. Kommunalbestyrelsen har i budgetforliget noteret, at musikterapien er for borgere med demens. Forvaltningen anbefaler, at også borgere med andre kognitive udfordringer, som eksempelvis senhjerneskader, vil kunne blive inkluderet i målgruppen, såfremt de bor på et af Thisted Kommunes plejecentre.

Idet musikterapi kan have mange formål, vil det vigtigste arbejde i den foreslåede model i første omgang være at finde de fremadrettede formål og rammer for brugen af musikterapi i Thisted Kommune.

Model for opstart af musikterapi

Det vigtigste redskab til at klarlægge de fremadrettede mål og formål med musikterapien i Thisted Kommune er indsamling af erfaringer fra vores egen brug af musikterapi. Derfor indstiller forvaltningen, at der i en indledende forsøgsperiode anvendes musikterapi på kommunens demensplejecentre Sct. Thøgersgård i Vestervig og Fjordglimt i Sennels samt på demensafsnittet på Vibedal.

Under afprøvningen på de tre centre vil det være væsentligt at få afklaret, hvordan musikterapien kan være til gavn for beboerne, men også for pårørende og plejepersonale. Erfaringerne fra Holstebro og Struer Kommuner viser, at musikterapi kan være anvendeligt i personalets daglige arbejde og gøre visse plejeopgaver mindre krævende særligt omkring de udadreagerende beboere. Derfor vil det i forsøgsperioden bl.a. blive afprøvet, hvordan musikterapien kan bruges fagligt, men særligt også i relationskabelsen mellem beboerne og de pårørende samt plejepersonalet.

Forsøgsperioden foreslås at være hele 2019, hvorefter der evalueres på forløbet. På baggrund af erfaringerne fra de tre centre vil det være muligt at fastsætte rammerne for brugen af musikterapi i Thisted Kommune fra 2020 og frem. Erfaringerne skal også danne udgangspunkt for udformningen af generelle retningslinjer for udvælgelsen af borgere til musikterapi samt være med til at sætte formål og mål for brugen af musikterapi i forhold til borgere, pårørende og plejepersonale. Når der er fastsat klare rammer for brugen af musikterapi, vil det eventuelt være muligt at udvide tilbuddet til kommunens resterende plejecentre.

Forvaltningen vil hurtigst muligt efter en godkendt model opstarte ansættelsesprocessen for en musikterapeut.

Retsgrundlag

Intet at bemærke.

Økonomiske konsekvenser

Der er i budgettet for 2019-2022 afsat 0,2 mio. kr. årligt til musikterapi i Thisted Kommune. Det er forvaltningens vurdering, at ovenstående model kan finansieres inden for de afsatte midler.

Center for Økonomi og Løn (CØL) har gennemgået de økonomiske oplysninger i sagen, og gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget den 13. november 2018
Ældre-/Seniorrådet - orientering - den 20. november 2018

Indstilling

Beskæftigelses-, Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at den beskrevne model for opstart af musikterapi godkendes.

Tidligere besluttet

Social- og Sundhedsudvalget, 13. november 2018, pkt. 223:

Godkendt.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 8: Forhøring til køreplanændringer fra 2019/20

13.05.16-G01-1-18

8. Forhøring til køreplanændringer fra 2019/20

13.05.16-G01-1-18

Sagstema

Indkaldelse af forslag til ændringer på køreplaner fra sommeren 2019 og et år frem.

Redegørelse

Nordjyllands Trafikselskab har påbegyndt planlægning af køreplanerne frem mod næste køreplansskifte den 11. august 2019 og indkalder derfor forslag til ændringer på ruterne.

Høringsfristen til NT er november måned 2018.

Ændringsforslagene kan dreje sig om alt fra ønsker om mindre justeringer til mere gennemgribende ændringer.

Alle ønsker om ændringer vil blive behandlet i et samarbejde mellem Nordjyllands Trafikselskab og Thisted Kommune.

Thisted Kommune finansierer det lokale rutenet, og Region Nordjylland finansierer de regionale ruter.

Ændringsforslag vedrørende de regionale ruter kræver derfor behandling i Regionen.

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget skal godkende eventuelle ændringer/udvidelser af rutenettet.

Retsgrundlag

Lov om trafikselskaber.

Økonomiske konsekvenser

Ved eventuelle ønsker om udvidelser på rutenettet eller indsættelse af nye ruter vil der skulle findes økonomi til udvidelserne, evt. ved nedlæggelse af andre ruter.

Andre konsekvenser

Evt. ændringer eller nedlæggelse af ruter vil have konsekvenser for brugerne af den kollektive trafik.

Høring og sagsgang

Ældre-/Seniorrådet den 20. november 2018

Handicaprådet den 22. november 2018

Indstilling

Det indstilles, at rådets eventuelle bemærkninger sendes til Teknik og Erhverv inden den 30. november 2018.

Beslutning

Ældre-/Seniorrådet ønsker som minimum at bevare de nuværende ruter for at opretholde en sammenhængende kommune, så seniorer og ældre eksempelvis kan komme til aktiviteter samt at hindre fraflytning fra yderområder.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 9: Udmøntning af LC-midler til klippekort på plejecentre i 2019

27.36.00-A00-6-17

9. Udmøntning af LC-midler til klippekort på plejecentre i 2019

27.36.00-A00-6-17

Sagstema

Thisted Kommune har i 2017 og 2018 modtaget puljemidler til klippekort for plejehjemsbeboere. Fra 2019 overgår midlerne til bloktilskuddet, og det indstilles i den forbindelse, at midlerne fortsat udmøntes til at give ekstra tid til samvær med og selvvalgte aktiviteter for beboerne på plejecentrene.

Redegørelse

I aftalen om finansloven for 2017 blev der afsat 380 mio. kr. årligt fra 2017 og frem til et klippekort til ekstra hjælp til beboere på plejecentre. Thisted Kommune modtog i 2017 2.908.000 kr. og i 2018 2.986.822 kr. til indsatsen. Klippeordningen indebærer, at beboere på kommunens plejecentre og Fripleshjemmet i Bedsted bliver tilbudt det, der svarer til ca. en halv times ekstra tid til hjælp og støtte om ugen.

Klippekortet er i udgangspunkt borgerens tid, og tanken bag puljen er således, at borgerne selv kan bestemme, hvad de vil bruge den ekstra tid på. I praksis er der imidlertid mange af beboerne på plejecentrene, som er for svækkede til at kunne ytre ønske om, hvad deres ekstra tid skal bruges til. I disse situationer har personalet dels talt med pårørende om, hvordan tiden kan bruges, og dels lavet aktiviteter sammen med borgerne, som personalet vurderer vil give borgeren livskvalitet. Flere plejecentre har også brugt nogle af midlerne til fælles aktiviteter, som alle eller nogle af beboerne har kunnet deltage i alt efter behov og ønsker. Samlet set har puljen givet ekstra tid til samvær og nærvær mellem personale og beboere på plejecentrene i kommunen.

Beboernes brug af klippekortet

Klippekortet er blevet brugt til understøttelse af det gode hverdagsliv på plejecentrene. Der er blevet brugt ekstra tid på fx manicure, fodbad, holde i hånd, drikke kaffe, spille spil og give massage. Nogle beboere har ønsket at få negle lakeret, mens andre har brugt deres tid til at spille spil med personalet. Nogle af de mere friske beboere har samlet klip sammen, således at de har haft mulighed for at deltage i større arrangementer som fx konfirmationer og ture i byen med ledsagelse af personale. Der er en naturlig forskel på, hvad beboerne har brugt den ekstra tid til, fordi der er forskel på, hvor svækkede de er. Den samlede vurdering fra plejecentrene er imidlertid, at puljen har givet mulighed for, at personalet i højere grad har kunnet givet sig tid til de små og store hverdagsting, som giver beboerne livskvalitet.

Hidtidig udmøntning af midlerne

Midlerne til klippekort på plejecentre er blevet udmøntet efter en fordelingsnøgle, der er beregnet på baggrund af antallet af beboere på hvert plejecenter, herunder Fripleshjemmet i Bedsted. På den baggrund har budgettet for klippekortet på plejecentre i 2017 og 2018 været fordelt som følger:

	Beløb (kr.) 2017	Beløb (kr.) 2018
Løn plejepersonale Dragsbækcentret	285.880	293.651
Løn plejepersonale Fjordglimt	194.399	199.682
Løn plejepersonale Fyrglimt	200.116	205.555
Løn plejepersonale Kastaniegården	137.223	140.952
Løn plejepersonale Klitrosen	114.352	117.460
Løn plejepersonale Kløvermarken	182.963	187.936
Løn plejepersonale Kristianslyst	343.056	352.381
Løn plejepersonale Sct. Thøgersgård	200.116	205.555
Løn plejepersonale Solgården	182.963	187.936
Løn plejepersonale Solhjem	114.352	117.460
Løn plejepersonale Trye	114.352	117.460
Løn plejepersonale Vibedal	354.492	364.127
Løn plejepersonale Åbakken	308.751	317.143
Løn plejepersonale Fripleshjemmet Bedsted Thy	142.940	146.825
Lønudgifter i alt	2.875.956	2.954.124
Personaleforsikringer	24.044	24.698
Revision	8.000	8.000
Udgifter i alt pr. år	2.908.000	2.986.822

Retsgrundlag

Aftale om finansloven for 2017.

Økonomiske konsekvenser

Puljen overgår til bloktilskuddet fra og med 2019, og Thisted Kommunes andel i 2019 er 2.990.783 kr. Det indstilles, at fordelingen af midlerne lægges ind i tildelingen til plejecentrene på baggrund af antallet af pladser pr. center - fratrukket andelen til Friplejehjemmet i Bedsted på ca. 150.000 kr.

Center for Økonomi og Løn (CØL) har gennemgået de økonomiske oplysninger i sagen. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Andre konsekvenser

Der er ansat ekstra personale for at frigive tid til de ekstra opgaver. Såfremt udmøntningen i 2019 og fremefter adskiller sig markant fra den i 2017 og 2018, vil det have betydning for personalet på plejecentrene.

Høring og sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget den 13. november 2018

Ældre-/Seniorrådet - høring - den 20. november 2018

Social- og Sundhedsudvalget den 4. december 2018

Indstilling

Beskæftigelses-, Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at:

1. Sagen sendes i høring.
2. Midlerne til klippekort på plejecentre udmøntes på baggrund af antallet af pladser – fratrukket andelen til Friplejehjemmet i Bedsted på 150.000 kr. - og lægges ind i tildelingen.

Tidligere besluttet

Social- og Sundhedsudvalget, 13. november 2018, pkt. 224:

Sendes i høring.

Beslutning

Ældre-/Seniorrådet glæder sig over, at ordningen videreføres, og at borgerne på plejecentre i Thisted Kommune får mulighed for også fremadrettet at få opfyldt ønsker til forskellige aktiviteter.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 10: Forsøg med omlægning af portionsstørrelser på Åbakken og i eget hjem omkring Åbakken

27.36.24-G01-125-18

10. Forsøg med omlægning af portionsstørrelser på Åbakken og i eget hjem omkring Åbakken

27.36.24-G01-125-18

Sagstema

På plejecenter Åbakken i Hurup og i Thisted Kommunes sydlige del ønskes igangsat et tidsbegrænset forsøg med at tilbyde omlægning af portionsstørrelser som en valgmulighed for alle borgere, hvor en standard fuldkost ikke er dækkende.

Redegørelse

Småtspisende borgere er repræsenteret på alle kommunens områdecetre samt blandt borgere, som modtager kommunal madservice.

Forekomsten af småtspisende beboere opleves forskelligt centrene imellem.

På nogle centre gives der udtryk for, at en stor del af beboerne er småtspisende, hvor det på andre centre opleves at være en mindre del.

Der bliver på alle centre taget hensyn via kosten til de småtspisende beboere, tiltag og indsats er dog forskellig køkkenerne imellem.

Fuldkost er ikke længere standard for beboerne, da en stor del af beboerne har et andet ernæringsbehov.

Hos de småtspisende borgere er appetitten lille, og portionsstørrelserne virker meget store og uoverskuelige. En portion mad sammensat ud fra de nuværende kvalitetsstandarder serveret for en småtspisende borger resulterer ofte i, at denne slet ikke har lyst til at spise og i bedste fald klarer at spise en ½ portion.

Således resulterer det i, at den småtspisende borger får en utilstrækkelig ernæring på sigt, samt de betaler for mad, de egentlig ikke har lyst til at spise, fordi det er rester hver anden dag.

Nyeste forskning på området viser, at det på landsplan er ca. 50 % af alle ældre i hjemmeplejen og på plejecentre, som er undervægtige og ca. 20 % af disse direkte underernærede.

På baggrund af tilbagemeldinger fra centrenes køkkener omkring deres indsats i forhold til de småtspisende beboere vurderes det, at centrene har fokus på at energi- og proteinberige kosten til de småtspisende beboere gennem bl.a. fedtstoffer, proteintilskud, energidrikke, små desserter, energi-is mm.

Køkkenerne har imidlertid forskellige ressourcer, hvorfor indsatsen på området er forskellig centrene imellem.

På et af kommunens større centre, Åbakken, opleves flere og flere småtspisende beboere. Derfor er fuldkost ikke længere standard, da mange beboere har et andet ernæringsmæssigt behov, og der tages udgangspunkt i den individuelle borgers behov.

Åbakken er samtidig leverandør af madservice til Thisted Kommunes borgere i eget hjem, hvor det ernæringsmæssige behov også opleves at have ændret sig.

På Åbakken opleves et stort behov for at have muligheden for at kunne differentiere portionsstørrelserne til de småtspisende beboere på centret samt til de småtspisende beboere i eget hjem, som modtager madservice fra Åbakken.

I forhold til at kunne tilpasse portionsstørrelserne ønskes der mulighed for at kunne tilbyde de småtspisende borgere en halv, energiberiget portion ledsaget af to små biretter, som fx en proteindrik og en mindre dessert eller en suppe og et par stykker kranseskage. Med et samlet energiindhold tilsvarende fuldkost.

Til småtspisende anbefales mange små, energitætte måltider med et samlet fedtindhold i kosten på omkring 50 %, herudover er mellemmåltiderne yderst vigtige, da de skal bidrage væsentligt til den samlede energiindtagelse og kan med fordel bidrage med op til 50 % af det daglige energiindtag (Anbefalingerne for den danske institutionskost).

I Anbefalingerne for den danske institutionskost angives, at mange ældre på plejecentre samt i eget hjem, som får madservice, vil have behov for kost til småtspisende (Anbefalingerne for den danske institutionskost s. 106).

Køkkenpersonale i Thisted Kommune har kompetence til at arbejde med ændring af portionsstørrelser og fremstille ernæringsrigtig kost til småtspisende borgere (eller har mulighed for inden for kommunalt regi at tilegne sig denne kompetence).

Forslag til afprøvning og proces

- Politisk behandling og høring i Ældre-/Seniorrådet af afprøvning af differentierede portionsstørrelse på Åbakken og det omkringliggende område, svarende til Thisted Kommunes sydlige del, hvor hjemmeplejen Syd er tilknyttet. Et samarbejde/vejledning omkring forsøget er nødvendigt i det aktuelle område.
- Dialog med Det Danske Madhus (DDM) om ønske om deltagelse i forsøget.
- Igangsættelse af afprøvning fra 1. februar 2019 til og med 30. april 2019.
- Evaluering af tiltag maj 2019. Hvordan er det gået? Hvilken forskel har det haft for de småtspisende borgere? Hvad har de økonomiske konsekvenser været?
- Afklaring og beslutning. Efter evaluering ny behandling i Social- og Sundhedsudvalget samt høring i Ældre-/Seniorrådet med beslutning, om tiltaget skal fortsætte og søges udbredt til kommunens øvrige ældrecentre. I denne forbindelse undersøges det, om de øvrige plejecentre mener, det er muligt at lave lignende tiltag i deres køkkener, og det skal afklares med DDM, hvad et sådant tiltag vil have af betydning for samarbejdet om madservice. Kvalitetsstandarderne skal afhængig af beslutning evt. revideres.

Retsgrundlag

Serviceoven § 83.

Økonomiske konsekvenser

Mad på plejecentrene:

Det forventes, at der kan fremstilles en halv portion (beriget) hovedret samt 2 boretter/ mellemmåltider til nogenlunde samme pris, som en hel portion koster at fremstille inkl. ekstra arbejdstid.

Dette skal dog beregnes, og det skal indgå i evalueringen.

Madservice:

Ved madservice vil der forekomme øgede udgifter til emballage, lukkemaskine, og labels, og der må påregnes ekstra tid til pakning, da der er flere komponenter.

Den egentlige økonomiske forskel skal udregnes og indgå i evalueringen.

De økonomiske konsekvenser skal beregnes.

Center for Økonomi og Løn (CØL) har gennemgået sagsfremstillingen, men idet der først kan beregnes økonomiske konsekvenser i forbindelse med evalueringen til maj 2019, vil CØL afvente disse, men skal dog bemærke, at såfremt nettoudgifterne viser sig at stige ved permanent implementering af konceptet, skal der findes finansiering inden for området.

Andre konsekvenser

Madspild forventes at kunne blive reduceret.

Ved en beslutning skal kvalitetsstandarderne for mad på centrene og for madservice revideres, således de lever op til et evt. tilbud om differentierede portionsstørrelser.

Høring og sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget den 13. november 2018

Ældre-/Seniorrådet - høring - den 20. november 2018

Social- og Sundhedsudvalget den 4. december 2018

Indstilling

Beskæftigelses-, Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at:

1. Sagen sendes i høring.

2. At omlægning af portionsstørrelser på og omkring Åbakken efter indarbejdelse af høringsvar godkendes.

Tidligere besluttet

Social- og Sundhedsudvalget, 13. november 2018, pkt. 221:

Sendes i høring.

Beslutning

Ældre-/Seniorrådet ser positivt på projektet og vil meget gerne følge erfaringerne herfra.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:

Henning Bøjer

Punkt 11: Eventuelt

27.69.40-P35-1-17

11. Eventuelt

27.69.40-P35-1-17

Sagstema

Eventuelt.

Beslutning

Intet at bemærke.

Fraværende i Ældre-/Seniorrådet - 20. november 2018:
Henning Bøjer